

הת (נצרת) 63872-06-25 - איתמר יום טוב עלי (עציר) נ' מדינת ישראל

ה"ת (נצרת) 63872-06-25 - איתמר יום טוב עלי נ' מדינת ישראל מחוזי נצרת
ה"ת (נצרת) 63872-06-25
איתמר יום טוב עלי (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

[09.07.2025]

כבוד השופט אסף זגורי

החלטה

1. לפניי בקשה להשבת תפוס שהוגשה על ידי המבקש. התפוס הוא רכב יונדאי טוסון מס' 525-85-701 (להלן "הרכב").

2. המבקש הינו נאשם בת"פ 38457-03-25 ובשלב זה עצור עד מתן החלטה אחרת. במסגרת כתב האישום, הוגשה גם בקשה לחילוט הרכב בהתאם להוראת סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) התשכ"ט - 1969, הואיל ועל פי הנטען הרכב שימש את המבקש לביצוע העבירות.

3. זה המקום לציין כי כתב האישום מייחס למבקש עבירות של איומים, גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, סחיטה בכוח, סחיטה באיומים, הדחה בחקירה וחבלה במזיד לרכב. עיון בכתב האישום מעלה כי המבקש הגיע באמצעות הרכב אל קרבתו במטרה לאיים ולסחוט אותם ובאחת הפעמים אף הוציא מתוך הרכב מקל באמצעותו היכה את קרבן העבירה (סעיף 9 לכתב האישום).

4. בבקשת החזרת התפוס, טוענת ב"כ המבקש, כי הרכב אמנם רשום על שם המבקש, אך בפועל חרף רישום הבעלות הוא נמצא בשימוש הוריו ומשולם על ידם. עוד נטען כי התפיסה פוגעת בזכות הקניין של המבקש וניתן לנקוט באמצעות פוגעני פחות.

5. בתשובה לבקשה טענה המדינה כי היא מתנגדת למבוקש, שעה שהרכב מהווה ראיה בתיק וכן נוכח העובדה שמדובר ברכב שנעשה בו שימוש על ידי הנאשם לביצוע העבירות וסיכויי החילוט שלו גבוה. עוד נטען כי המבקש שתק בחקירתו כאשר נשאל מספר פעמים שאלות ביחס לרכב וטען שסובל מבעיות נפשיות וקשיי זיכרון. עם זאת על שאלות אחרות ענה באופן סלקטיבי. כן נטען כי לא עלה כלל מחומר הראיות שהרכב אינו שייך למבקש.

6. הבקשה נקבעה לדיון לפניי להיום ובמסגרתה עלו העובדות/טענות הבאות: ראשית, אם המבקש נחקרה ומסרה כי היא זו שרכשה את הרכב באמצעות בנה הואיל ולא אושרה לה הלוואה. היא הסבירה כי הרכב נרכש בכ-94,000 ₪ באמצעות תשלום במזומן של 10,000 ₪ שהיא שילמה לבנה והוא העביר הכספים למוכר והיתרה באמצעות הלוואה ממימון ישיר שנלקחה לתקופה של 36 חודשים בהחזר של כ-2000 ₪ בחודש. לדבריה היא שילמה מדי חודש למבקש סכומי כסף רבים הכוללים גם את החזר ההלוואה. הרכב עודנו משועבד ונותרה עוד שנה של תשלומים על לסילוק ההלוואה. הוצג מסמך לפיו שווי הרכב בכ-81,000 ₪. כן טענה אם המבקש כי היא שילמה את הביטוח של הרכב. היא הודתה כי בעלה ואביו של המבקש אינו עושה שימוש ברכב שכן יש לו רכב אחר בבית. עוד טענה כי הרכב משמש אותה להגעה לעבודה וכי נהגה לעשות בו שימוש יומיומי עד לפני מעצרו של המבקש לפני כארבעה חודשים. לדבריה הרכב הוא שלה והיא נתנה לבנה להשתמש בו כפי שנהוג אצל משפחות רבות.
7. ב"כ המבקש הוסיפה לאור דברי אם המבקש ולאחר שמיעת טענות המשיבה כי הורי המבקש נכונים לערוב לכך שהרכב יושב למדינה באם יוחלט לחלט אותו בתום ההליך הפלילי ויש נכונות גם להפסיק סכום כספי ולרשום שעבוד נוסף לטובת המדינה. עדו נטען כי גם במקרים חמורים הרבה יותר בהם כלי רכב שימשו לביצוע עבירות, אישורו בתי המשפט את השבת הרכב במהלך ההליך הפלילי.
8. בעקבות הדיון טענה ב"כ המדינה כי אין לקבל את גרסתה העובדתית של אם המבקש שלא נתמכה במסמכים וכי נדרשים מסמכים נוספים וכן שהות לבדיקתם על ידי המשיבה. הוסבר עוד, כי בניגוד להצהרת אם המבקש בדיון בפניי הרי במשטרה לא העידה כלל שמדובר ברכב בבעלותה אלא שייך לבנה ובנוסף עלה מחקירתה כי המבקש מתגורר בדירה אחרת ולא יחד עמה. זאת ועוד, בניגוד לנטען בבקשה כאילו הרכב בשימוש שני ההורים כעת עלה שרק אם המבקש משתמשת בו.
9. לאחר שמיעת טענות ומענות הצדדים, הגעתי לכלל דעה כי יש מקום להשיב את הרכב למבקש באמצעות הוריו בתנאים שיפורטו בסיפה של ההחלטה.
10. ראשית אציין, כי לא התרשמתי לחיוב מעדות אם המבקש. בתחילת עדותה היא התקשתה כלל לנקוב בסוג הרכב המדובר. היא טענה כי היא עשתה שימוש יומיומי ברכב קודם המעצר של המבקש והודתה כי בעלה לא עשה בו כל שימוש. דברים אלה סותרים את טענות המבקש בסעיף 5 לבקשה כאילו הרכב בשימוש שני ההורים. בנוסף, בעוד שבבקשה נטען שההורים משלמים את ההלוואה בגין הרכב, עולה כי הדברים לא ברורים לחלוטין. הוצגו לפניי דפי חשבון המלמדים על העברות כספים בשנת 2024 - 2025 מחשבון אם המבקש למבקש לא מדי חודש בחודשו אלא באופן אקראי. ההעברות גם אינן בסכום החזר ההלוואה אלא בסכומים אחרים, בדרך כלל גבוהים יותר. עיון בדפי החשבון מלמד על העברות בסך 40,000 ₪ בשנה שקדמה למעצרו של המבקש. אין ספק שמדובר בסכומים העולים על החזר ההלוואה באותה תקופה ולכאורה הדבר יכול להתיישב עם טענת אם המבקש כמו גם עם עזרה כספית אחרת שכל הנראה הועברה למבקש מאמו. מנגד אין חולק כי מאז המעצר של המבקש, אמו של המבקש היא זו שמשלמת את ההלוואה באופן שוטף באמצעות הפקדות לחשבון הבנק של בנה. כן טענה כי היא זו שרכשה ושילמה את פוליסת הביטוח של הרכב אך לא הוצגו מסמכים מאמתים. לא ניתן הסבר ראוי מדוע זה יירשם הרכב על שם המבקש ולא על שם ההורים אם הם אלה ששילמו ומשלמים את שוויו.

11. בניגוד לנטען על ידי אם המבקש, כי המבקש חי עם הוריו בביתם וכך היה שימוש מעורב ומשותף שלה ושלו ברכב, הרי שלאחר שהפרקליטה הציגה בפניי את עדותה במשטרה ממנה עלה כי המבקש כלל חי בדירה אחרת ובאזור מגורים אחר, ניסתה אם המבקש לתקן את הדברים ולטעון כי הוא שכר דירה רק כארבעה חודשים קודם המעצר (אלא שבתחילת עדותה בפניי טענה כי בדיוק בתקופה זו השימוש ברכב היה משותף).
12. בסיכום כולל של התרשמותי מאם המבקש, סבורני כי לא עלה בידה להוכיח שהרכב הוא בבעלותה ורק נרשם על שם המבקש למראית עין. עם זאת, נוכח העברות הכספיים הרבות של אם המבקש לחשבון המבקש וכן העובדה שהיא ממשיכה לשלם את ההלוואה בגין הרכב גם לאחר המעצר, ניתן לצאת מנקודת הנחה שייתכן ויש לה זכויות בו חרף הרישום, גם אם לא בלעדיות.
13. על כך יש להוסיף, כי מדובר ברכב שממילא משועבד לחברת מימון ישיר וגם אם יחולט בסופו של ההליך, לא ברור מה יהיה שוויו המלא. זאת ועוד, אלמלא אם המבקש הייתה משלמת את ההלוואה החודשית, ייתכן בהסתברות גבוהה כי החברה המשעבדת הייתה עותרת למימוש הרכב לצרכי כיסוי יתרת ההלוואה. יש רגליים לרציונל הנטען ולפיו אם מבקשים שההלוואה תשולם כך שהמשעבד לא יפעל לממש את הרכב, יש מקום לאפשר שימוש ברכב על ידי המשלם (במקרה זה אם המבקש). על כל אלה אוסיף כי ישנה ירידת ערך מתמדת של הרכב ובשים לב לשלב הדיוני בו מצוי ההליך העיקרי נראה כי ירידת הערך עד לתום ההליך תהיה משמעותית. גם זה שיקול הנלקח בחשבון.
14. מבחינה משפטית, נראה כי נכון יהיה לבחון שתי טענות המשיבה לעניין צדקת התפיסה והחילוט: ראשית סוגיית השימוש ברכב כראייה ושנית, סיכויי החילוט ככל שיורשע המבקשת בהליך העיקרי.
15. לעניין השימוש ברכב כראייה, המשיבה לא חזרה על טיעון זה בדיון ונראה כי אינה עומדת על טענה זו. לא נראה כי יש חולק מצד המבקש על כך ששלף מקל מהרכב או כי מדובר בעובדה מהותית לצרכי הוכחת עובדות כתב האישום.

16. לעניין קיומה של עילת תפיסת הרכב כאמצעי ששימש לביצוע העבירה ולצרכי חילוט עתידי מכוח סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) אני סבור שישנה הצדקה לתפיסת הרכב באופן זמני לצרכי חילוט עתידי אך ברמה בינונית ולא מובהקת לחלוטין. בהקשר זה אני פונה ומפנה להנחיית הפסיקה בבש"פ 7992/22 נורי נ' מדינת ישראל (נבו 1.3.2023). באותה החלטה הבהיר בית המשפט את הצורך לקביעת "פוטנציאל חילוט" של הרכב שנתפס. כלומר האם ישנה תשתית ראייתית לכאורית המצביעה על סיכוי סביר שניתן יהיה להורות על חילוט התפוס בתום ההליך (סעיף 14 להחלטה). אדגיש כי אף אחד מהצדדים לא הציג בפניי פסיקה בדבר חילוט כלי רכב בסיומן של הרשעות במקרים דומים למקרה שלפניי. בחינת "פוטנציאל החילוט" לאחר שמוגש כתב אישום מחמירה יותר לעומת השלב החקירתי עד להגשת כתב האישום. כאן נדרש כבר לקבוע שיש יסוד סביר להרשעה בעבירה ולא רק יסוד סביר להניח שנעברה עבירה. השאלה היותר מורכבת הינה האם הרכב הינו אמצעי ששימש לביצוע העבירה ובאיזו מידה. המבחן הוא "מבחן של מהותה ועוצמתה של הזיקה" (סעיף 16 להחלטה לעיל), במובן שרק חפץ שיימצא בעל זיקה של ממש למעשה העברייני שבוצע, ייחשב כאמצעי אשר שימש לביצועה. מקום שחפץ נכח בזירה בעת המעשה העברייני אך לא "משתתף" בו בפועל, לא כמכשיר עיקרי ואף לא "כמכשיר עזר" לביצועו של המעשה האסור מותרת אותו במעגל החיצוני. נדרש להראות "שהחפץ שימש בעצמו מכשיר לביצוע העבירה". חפץ שיש לו מעורבות בהשתלשלות הדברים שהוביל למעשה העבירה עצמו, אינו חייב להיות חלק מיסודות העבירה ואף לא חייב להיות מצוין במפורש בכתב האישום. בהמחשה למקרה שלפניי, יש הבדל בין המקל ששימש לביצוע עבירת החבלה החמורה לבין הרכב שממנו הוצא המקל. נדרשת זיקה מובהקת בין הרכב לבין המקל לצרכי החילוט.
17. לעת הזו ובזהירות הנדרשת סבורני כי הרכב נכלל בהשתלשלות העובדתית, בכך ששימש את המבקש להגיע למקום העבירה, הוא שימש גם לצרכי הסתרת המקל שבאמצעות היכה לכאורה המבקש את קרבתו וגרם לחבלות מחמירות. הוא סייע לו גם לעזוב את המקום. על כן לא ניתן לומר שאין זיקה בין הרכב לבין העבירות ובהינתן חומרת העבירות המיוחסות למבקש ניתן לומר כי בהחלט קיים פוטנציאל חילוט ויש סמכות למשיבה להחזיק ברכב עד להכרעה בתיק העיקרי. עם זאת לא מדובר בשיקול בלעדי. המכריע בבקשה והובאו בפתח הדברים שיקולים נוספים.
18. אשר על כן והגם שיש פוטנציאל חילוט ביחס לרכב, הרי שבשים לב לשוויון היום (₪81,000) ולירידת הערך החודשית תוך שאין צפי למועד סיום ההליכים בתיק העיקרי בעתיד הקרוב, נוכח העובדה שנראה כי הורי המבקש השקיעו ברכישת הרכב ובביטוחו כספים לא מבוטלים, ובמקום שהרכב ממילא משועבד לחברת המימון ולאפשרות להבטיח שימוש בו הן כראיה והן להבטיח חילוט במידת הצורך באמצעות ערבויות, ראיתי לנכון להיענות לבקשה ולהשיב הרכב לאם המבקש בתנאים הבאים:
- 18.1. אם המבקש תפקיד 17,500 ₪ בקופת בית המשפט במזומן.
- 18.2. יירשם צו מניעה במשרד הרישוי האוסר על העברת הבעלות ברכב לצד ג' כלשהו עד להכרעה בהליך העיקרי ובבקשת החילוט.
- 18.3. אם המבקש ואבי המבקש יחתמו על ערבות בסך 60,000 ₪ להבטחת השבת הרכב לרשות המדינה במקרה שבית המשפט יורה על חילוט בתיק העיקרי.
- 18.4. השימוש ברכב הוא אך ורק על ידי הורי המבקש.
- 18.5. אם המבקש מחוייב לשתף פעולה עם כל בקשה של המדינה בעניין הצגת הרכב כראיה או לעניין השבתו למדינה לצרכי חילוט שאם לא כן תחולט ערבותה.
- 18.6. הערבויות יבוטלו בכפוף להכרעת בית המשפט בתיק העיקרי בעניין בקשת החילוט.
- 18.7. בכפוף לביצוע סעיפים 17.1-17.3. ימסר הרכב לידי אם המבקש.
- ניתנה היום, י"ג תמוז תשפ"ה, 09 יולי 2025, בהעדר הצדדים.